



ות ליה לר' יהודה דמחייב אפילו בצור בר"ה דלא מתחייב ביה רב  
 א למ"ד התם לר' יהודה אפי' במפקיר חזקו דעלמא פטור הא לא מחייב  
 שורו וכו' ברשותו אפי' רב מחייב בין בחבולו בין בחבטו כדאמר רב חסדא  
 זאי קא בעי הכא לרב אליבא דר' יהודה וי"ל דמ"מ צור שדבריה הוור'  
 ל לכ"ע ודכתיב משכחת לה בכלים וא"ל קושטא דמלתא כר' יוחנן דאמר  
 פטור אלא במפקיר חזקו דמחמת אונס והגירסא הנכונה דלא גרסין  
 לר' יהודה אלא הכי גרסין ולרב דאמר צור שחייבה תורה להבילו ולא  
 בני הבלא מיטרו כלומר וא"ל למס' הור"ך הכותב למעטן ומיאו לשכתמא  
 ה מחייב אפי' בצור בר"ה לדידיה נמי בעינא היאך נהרצו : משכחת לה  
 הפקעו והא דרין דהוה נזיל למימר בשכלו מחמת הבלו של צור וצין  
 שנים וכמו שאמרנו בירושלמי שכתבתי למעלה : אמר רבא חמור דבור  
 דלכיה לדברי הכל קשיא הכוונ' בתוס' לימא דחמור אתא למעטני שטרות  
 לא דרין דינא דגרמי אפי' הוה עלומו פטור ולמלאך דרין דר' גרמי נמי  
 מדרבנן כדמוכח לקמן בסוף פ' הכונס דמייבע' לי' אי עשו תקנת בגול  
 ואי דינא דגרמי דאורייתא למס' לא יעשו תקנה במסור כמו בגול :  
 זר ר"ל כאלן שנה רבי תרנגול עושרי פסיוני כלאים זה בזה איכא למידק  
 זני מנא לן דהא ממחני' לא שמעינן אלא דכלאים אית ביה אלא דלא  
 י מרבו אהדדי מנא לן תירוש' בתוס' דה"ק כאלן הודיעך דכלאים שייך  
 כן יש לדעת מדעתנו שאלו המינין חלוקין זה מזה אע"ג דרבי אהרדי  
 תלמוד : דמרבא אהרדי פ' הראב"ד ז"ל שזה מגדל אפרוחים של זה וזה  
 של זה כאלו הן מין א' דלאו מפני שנדלים זע"א איכ' כבשי' ועז' גדלי' אלו  
 זינן לכלאים : אמר ר"ל דרמ"א אפי' ר"ל המרביע שני מינים שבים לוקח איכא  
 לא שייך בדגים כדאמרין בב"ד כל שנאמר ביה למיטרו כלאים טוב  
 ציס נאמר בהן למיטרו וכו' כלאי הרבעה טוב בהן היאך יכול להרביע'  
 נהגה דקא טוב בהן אכל הרבעה לא משכחת להו ולפיכך אמרו משמו  
 יהודה שם' גורס כאלן המכני' שני מינים שבים וכתוס' אמרו שאין  
 גירסא דבדגים סתם הוה שאמרו שאין כלאי הרבעה טוב בהן והתם  
 רביע מין חית הים לוקח והא דשמעתין לאו בדגים סתם אלא כמין  
 אמר רב אחא בר אבהו משמיה דשולא אחיא למיטרו מבישה כיון דכתיב  
 שנאמר צו למיטרו אטור כלכלי הרבעה וכלאים נמי למס' לאו למילן  
 נן משבת והא בכלאי חייב למיטרו ומכאן בני נח מוזהרין בהרבעה שלא  
 את חוקיהו תשמורו חוקים שחקקו לך כבד הורן הראב"ד ז"ל הוה  
 קות וכדאמרין המרביע שני מינין שבים לוקח והיינו דאמרינן למיטרו  
 : הא דתנן אחד שור ואחד כל בהמה לתשלומי כפל ולהשבת אבדה  
 'נן להו בעלי חיים דאפי' כלים נמי איתנא בהי אלא משום דכתיב  
 ותא למימר דלא דוקא ניטרו : בדברות אחר' נאמר בהן טוב פ' דכתיב  
 למען ייטב לך והארכת ימים :

פרק הבונס

למס' להטות אחא לאשמעינן שהלשטים פטורין על היקף בהמה כל  
 אילאיהם הם דקדמני בסיפא ומסתברא דאדרבה משום לריטותא דסיפא  
 א לשמעינ' דכל שהולאיהו קיימא ברשותיה אפילו לתשלומי חק :  
 מועד סגי ליה בשמירה פתח' כלומר דמדנקט אלן שמעי' דבהיק' שן  
 דמועדין מתחלקן דקדן באלן לא כתיבה ולפיכך בשמירה פתח' סגי  
 דס"ל דכל מועדות אפילו דשן ורגל כמועדות דקדן וכולן בשמיר' פתח'  
 א"כ משום דשולא את הבערה בחר קרן דשור כתיב ועל אורו דין הנכבד  
 אכתיב תחלה נאמרו אף אלו מש"א אמר דמתיתקן ר' יהודה תני לה :  
 'אע"ג דבעינן כסוי הראוי כיון לשוורים וכו' גמלים ובמקום דשחיין  
 תהא עגלה מהלכת ומעוזה אבנים וכמו שכתבתי למעלה בפרק הפרה  
 ירה פחתה ומיעט בה התורה כל שלא חייב לטמטס וכן פרש"י ז"ל :  
 בער ואע"ג דברים מכלתין דרית מיטת אולא ממיילא מ"מ מדלא כתיב  
 ובערה ש"מ דאבעלים נמי קאי :

ותל בריא דבריו אדם נמי ליחייב לאו חייב בהמה קאמר דגרמא  
 עלמא הוה וכדקדמני במתני' או שפירא לסטים פטורין ומשמע פטורין  
 שהוקה דגרמא הוה ותנן הולאיהו חייבין ואיקומא בשחיטתיה אלא  
 על הכותל קאמר ואיכא למידק מאי קשיא ליה דלמא פטור על  
 'ל כל שחייב כלל דבריו אדם על מה שפרך לא הו"ל למיתני סתם  
 י איקומא כותל רשע אי פטור וחייב על הכותל קאמר כותל  
 דבריו שמים והלא הבעלים חייבים לכותל כד' שולא יפול על ב"א  
 ה לי למימר בפני בהמת חברי י"ל דה"ק שפורן גדר רשע בפני בהמ'  
 הכותל בין על הבהמה מדני אדם ומיאו חייב על הבהמה מדני  
 'פרין עד שיועד לבעלים ושמרו את בהמתן והא דאמרין לקמן מהו  
 תריה קאי כד' שולא יפול על בני אדם הוה אמינא כל הקידים וכו'  
 חוש אפילו על הבהמה קמ"ל דחייב דבריו שמים על הבהמה :  
 קיט ברוח מזהיר אפילו דבריו אדם נמי חייב איכא למידק דהכא